

Επιστημονική και καλλιτεχνική εκδήλωση

Ο Κ. Π. Καβάφης ανάμεσα στον ελληνικό και τον αραβικό κόσμο

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης ΕΚΠΑ- Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών ΕΚΠΑ- Φιλολογικός Σύλλογος «Παρνασσός»

Μία εξαιρετική επιστημονική και καλλιτεχνική εκδήλωση αφιερωμένη στον αλεξανδρινό ποιητή, Κ.Π. Καβάφη με τίτλο **«Ο Κ. Π. Καβάφης ανάμεσα στον ελληνικό και τον αραβικό κόσμο»** πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2023. Η εκδήλωση φιλοξενήθηκε στην επιβλητική αίθουσα τελετών του φιλολογικού συλλόγου «Παρνασσός» και η προσέλευση ήταν αθρόα. Για τη διοργάνωση συνεργάστηκαν το *Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ*, το *Διιδρυματικό – Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ρητορική, Επιστήμες του Ανθρώπου και Εκπαίδευση»*, το *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κοινωνικές επιστήμες και ανθρωπιστικές σπουδές στην εκπαίδευση» του Π.Τ.Δ.Ε., ΕΚΠΑ*, ο *Φιλολογικός Σύλλογος «Παρνασσός»* και το *Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ*.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, μέσα από τις εισηγήσεις των εκλεκτών προσκεκλημένων ομιλητών, επιστημόνων και ακαδημαϊκών, προσεγγίστηκαν πτυχές της ζωής του ποιητή, του οικογενειακού και κοινωνικού του περιβάλλοντος και της επιρροής του Καβαφικού έργου στον ελληνικό και τον αραβικό κόσμο αλλά και ευρύτερα. Ιδιαίτερα συγκινητική νότα έδωσαν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και του ΕΚΠΑ και οι φοιτητές - φοιτήτριες του τμήματος αραβικής γλώσσας του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών μέσα από τις απαγγελίες ποιημάτων του Κ.Π. Καβάφη που παρουσίασαν.

Αρχικά, ο οικοδεσπότης της εκδήλωσης, Αντιπρόεδρος του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός», Καθηγητής Ιταλικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ, **Γεράσιμος Ζώρας**, μας καλωσόρισε και σημείωσε πως είναι πρώτη φορά που διοργανώνεται εκδήλωση προς τιμήν του αλεξανδρινού ποιητή στον φιλολογικό σύλλογο «Παρνασσός».

Γεράσιμος Ζώρας

Ο **Αχιλλέας Χαλδαιάκης**, μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΕΚΠΑ και Καθηγητής Βυζαντινής Μουσικολογίας και Ψαλτικής Τέχνης στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ χαιρέτισε την εκδήλωση σημειώνοντας τη σημασία της.

Αχιλλέας Χαλδαιάκης

Η **Σοφία Παπαϊωάννου**, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας του ΕΚΠΑ και Πρόεδρος του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών, απηύθυνε χαιρετισμό τονίζοντας

τη διαχρονικότητα του έργου του ποιητή και τη διαπολιτισμική διάσταση της ποίησής του, στοιχείο που την καθιστά ευεπίφορη για μελέτη υπό το πρίσμα της μεταποικιακής κριτικής. Αναφέρθηκε επίσης στη συμβολή του ΕΚΠΑ στη διατήρηση της καβαφικής κληρονομιάς μέσα από παρόμοιες εκδηλώσεις.

Σοφία Παπαϊωάννου

Ο χαιρετισμός του **Θωμά Μπαμπάλη**, Κοσμήτορα της Σχολής Επιστημών της Αγωγής του ΕΚΠΑ, ο οποίος επικεντρώθηκε στη διαχρονικότητα του έργου του ποιητή και τη συνεισφορά του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και του Τομέα Ανθρωπιστικών Σπουδών στην ενίσχυση της λογοτεχνικής μας παράδοσης με τη διοργάνωση τέτοιου είδους εκδηλώσεων σε συνεργασία με σημαντικούς φορείς όπως ο φιλολογικός σύλλογος «Παρνασσός» και το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ, αναγνώστηκε από την Αρετή Δούκα, φιλόλογο και υποψήφια διδάκτωρ Angers/ ΕΚΠΑ.

Χαιρετισμό απηύθυνε ο Καθηγητής **Κωνσταντίνος Σκορδούλης**, Πρόεδρος του ΠΤΔΕ του ΕΚΠΑ, ο οποίος συνεχάρη τους διοργανωτές για την ανάληψη της πρωτοβουλίας διοργάνωσης αυτής της εσπερίδας.

Κωνσταντίνος Σκορδούλης

Εκ μέρους της Καθηγήτριας **Βίκυς Πάτσιου**, Αναπληρώτριας Προέδρου του ΠΤΔΕ του ΕΚΠΑ, η **Βάσω Οικονομοπούλου**, μέλος ΕΔΙΠ του ίδιου τμήματος, απηύθυνε χαιρετισμό και εξέφρασε τη χαρά της για τη διοργάνωση μιας τόσο σημαντικής επιστημονικής εκδήλωσης.

Βάσω Οικονομοπούλου

Ο **Γεώργιος Φλούδας**, Γραμματέας του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ, χαιρέτισε την εκδήλωση και τόνισε τη σπουδαιότητά της, καθώς μέσω αυτής υπογραμμίζεται η ένωση

δύο κόσμων – ελληνικού και αραβικού - με διάυλο το καβαφικό έργο. Στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ διδάσκονται 25 ξένες γλώσσες, πολλές από τις οποίες σπάνιες.

Γεώργιος Φλούδας

Η **Τζίνα Καλογήρου**, Καθηγήτρια Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και Διδακτικής της ΠΤΔΕ /ΕΚΠΑ, Διευθύντρια Τομέα Ανθρωπιστικών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ, Διευθύντρια του Διατμηματικού ΠΜΣ «Ρητορική, Επιστήμες του Ανθρώπου και Εκπαίδευση»(ΠΤΔΕ/ΕΚΠΑ- ΤΝ/ΠΑΔΜ) υπογράμμισε τη σημασία αυτής της εκδήλωσης που επικεντρώνεται στην επιρροή του Καβάφη όχι μόνο στον ελληνικό αλλά και

τον αραβικό κόσμο και στάθηκε στο γεγονός πως οι διεθνείς συγκυρίες κάνουν αυτήν την εκδήλωση πιο επίκαιρη από ποτέ.

Τζίνα Καλογήρου

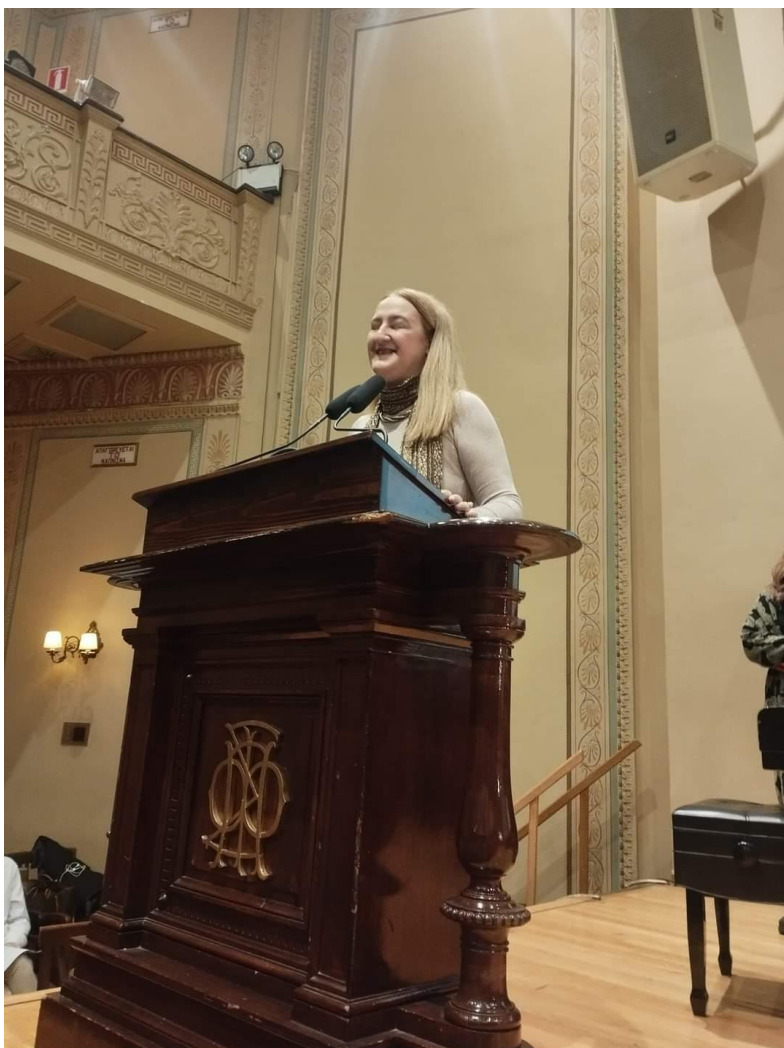
Καλωσόρισμα και εισαγωγή στην εκδήλωση πραγματοποίησε η **Μαίρη Δημάκη-Ζώρα**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεατρολογίας, Νεοελληνικής Δραματουργίας και Πολιτισμού του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ. Εξέφρασε την απεριόριστη χαρά της για την υλοποίηση αυτής της εκδήλωσης με την ενθαρρυντική παρουσία φοιτητών και

φοιτητριών του Πανεπιστημίου. Αναφέρθηκε επίσης στη σημαντική συμβολή του σκηνοθέτη και μέλους ΕΕΠ, **Τάκη Τζαμαργιά**, στην καλλιτεχνική αρτίωση αυτής της εκδήλωσης.

Μαίρη Δημάκη-Ζώρα

Την εκδήλωση χαιρέτισε η **Ρέα Κακάμπουρα**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ελληνικής Λαογραφίας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ συγχαίροντας τους διοργανωτές και τους συμμετέχοντες.

Ρέα Κακάμπουρα

Το πρώτο μέρος της εκδήλωσης άνοιξε με την εισήγησή του με τίτλο «Τρεις Αλεξανδρινοί ποιητές στο κεφαλόσκαλο» ο **Γεράσιμος Ζώρας**, Αντιπρόεδρος του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός», Καθηγητής Ιταλικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ. Στην εισήγησή του αναλύθηκε η – σε πολλούς άγνωστη- ενδιαφέρουσα σύνδεση του αλεξανδρινού ποιητή με δύο Ιταλούς

λόγιους, τον ιδρυτή του φουτουριστικού κινήματος F. T. Marinetti και τον κύριο εκπρόσωπο του ιταλικού ερμητισμού Giuseppe Ungaretti.

Γεράσιμος Ζώρας

Η **Βασιλική Νικητοπούλου**, Καθηγήτρια Ελληνικής Φιλολογίας στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Αιγύπτου, με την εισήγησή της «Ο Κωσταντίνος Καβάφης και η πνευματική ζωή στην Αλεξάνδρεια στις αρχές του 20ού αιώνα» μας ταξίδεψε στην Αλεξάνδρεια της εποχής

του Καβάφη και αναφέρθηκε στην πνευματική ακτινοβολία της πόλης ως σημαντικού κέντρου του ελληνισμού, καθώς και στην επίδραση που δέχτηκε ο ποιητής από τα λογοτεχνικά ρεύματα της εποχής του, στις συναντήσεις του επίσης με συγγραφείς και λογοτέχνες από τον ελλαδικό χώρο .

Βασιλική Νικητοπούλου

Ο **Ρόνι Μπου Σάμπα**, Υποψήφιος Διδάκτορας Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας – ΕΚΠΑ, καθηγητής αραβικής γλώσσας στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ με την εισήγησή του με τίτλο «Ο Καβάφης στα αραβικά: «στο σκαλί το πρώτο» ανέλυσε την

επίδραση του Κ.Π. Καβάφη στον αραβικό κόσμο. Η διάδοση της ποίησής του στον αραβικό κόσμο πραγματοποιήθηκε χάρη στις μεταφράσεις διακεκριμένων ανθρώπων του πνεύματος, οι οποίες παρουσίασαν τον ποιητή στο αναγνωστικό κοινό, ενεπνευσαν νέους δημιουργούς και άνοιξαν τον δρόμο για νέες μεταφράσεις. Η μέλετη των πρώτων αραβικών μεταφράσεων φιλοδοξεί να αποτελέσει μία αποτίμηση των καβαφικών μελετών στην αραβική γλώσσα.

Η **Στέλλα Αλεξίου**, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στον Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, αναφέρθηκε στον ποιητή - αναγνώστη Κ.Π. Καβάφη. Το 1983 ο Δ.Ν. Μαρωνίτης διατύπωσε την άποψη πως σχηματίστηκαν στο σύνολο της καβαφικής ποίησης κύκλοι επάλληλοι που συστήνουν τον ποιητή-αναγνώστη: της αρχαϊκής επικής ποίησης, της αττικής τραγωδίας, της ελληνιστικής-ρωμαϊκής λογοτεχνίας και γραμματείας, της βυζαντινής ιστοριογραφίας και τέλος του δημοτικού τραγουδιού. Νέα ευρήματα που έχει φέρει στο φως η καβαφική έρευνα αποδεικνύουν πως στη συγκριμένη πρόταση μπορεί να ενταχθεί ένας νέος κύκλος αυτός της μεσαιωνικής γραμματείας. Στην εισήγησή της παρουσίασε την “αθόρυβη” συνομιλία του ποιητή με το κορυφαίο έργο της μεσαιωνικής Κρήτης, τον *Ερωτόκριτο* του Βιτσέντζου Κορνάρου, μέσα από την εισήγησή της με τίτλο «Κ’ίντα δεν κάνει ο Έρωτας σε μια καρδιά π’ ορίζει, σαν την νίκηση, ουδέ καλό ουδέ πρεπό γνωρίζει (...)». Για τον Ερωτόκριτο του Κ.Π. Καβάφη».

Από αριστερά προς τα δεξιά:

Γεράσιμος Ζώρας, Στέλλα Αλεξίου, Βασιλική Νικητοπούλου, Ρόνι Μπου Σάμπα

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με τον πιο συγκινητικό και υποβλητικό τρόπο. Φοιτητές και φοιτήτριες του ΠΤΔΕ - ΕΚΠΑ απήγγειλαν και διάβασαν ποιήματα του Κ.Π. Καβάφη στην ελληνική, την αραβική και την αγγλική γλώσσα. Οι φοιτητές και φοιτήτριες, **Τζώρτζια Ζώρα, Αιμιλία Καραντζούλη, Δημήτρης Καρασμαΐλης, Πάνος Κορογιαννάκης, Μιράντα Νάκα, Κωστής Ντούπας, Κυριακή Παπαλεωνίδα, Δημήτρης Χατζηθεοδοσίου, Μυρτώ Θωμαΐς Ανδρεάδη, Φωτεινή Δελιοτζάκη, Μελίνα Νάκα, Άρτεμις Παπαδάκη, Ρότζερ Σάμας, Δήμητρα Χασάπη**, υπό τη διδασκαλία και σκηνοθεσία του **Τάκη Τζαμαργιά**, σκηνοθέτη, μέλους ΕΕΠ του ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ και την επιμέλεια του **Ρόνι Μπου Σάμπα**, καθηγητή αραβικής

γλώσσας στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ, μας γέμισαν με υπερηφάνεια και αισιοδοξία για το μέλλον.

Φοιτητές/τριες του ΕΚΠΑ

Ο Τάκης Τζαμαργιάς και φοιτητες/τριες

Φοιτητές/τριες του ΕΚΠΑ

Η **Αρετή Δούκα**, φιλόλογος, Υποψήφια Διδάκτωρ ΕΚΠΑ/Πανεπιστημίου Angers και η **Ιωάννα Καραμαλή**, ποιήτρια- μεταφράστρια, καθηγήτρια ιταλικής γλώσσας, ήταν υπεύθυνες για τον συντονισμό της εκδήλωσης και την επιμέλεια του προγράμματος και της αφίσας.

Τέλος, ας σημειωθεί ότι η **Τζίνα Καλογήρου** και η **Μαίρη Δημάκη – Ζώρα** οραματίστηκαν αυτήν την εκδήλωση και της έδωσαν σάρκα και οστά.

Ήταν μια εκδήλωση επιστημονική και καλλιτεχνική, διαπολιτισμική και διαγλωσσική, διηλίκιακή και διηπειρωτική, που μας ένωσε όλους υπό τη σκέπη του μεγάλου Αλεξανδρινού και μας συγκίνησε βαθιά.

Ακολουθούν στιγμές από την εκδήλωση και από τη δεξίωση που ακολούθησε μετά για όλους τους παρευρισκομένους, καθώς και το πρόγραμμα της εκδήλωσης.

Η κατάμεστη και επιβλητική Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του «Παρνασσού»

Ο Τάκης Ταμαργιάς και φοιτητέ/τριες

Ο Κ. Π. Καβάφης ανάμεσα στον ελληνικό και τον αραβικό κόσμο

قسطنطين كفافيس ما بين العالمين اليوناني والعربي

Πρόγραμμα

Χαιρετισμός και Καλωσόρισμα:
Γεράσιμος Ζώρας, Αντιπρόεδρος Φιλολογικού Συλλόγου "Παρνασσός", Καθηγητής ΕΚΠΑ

Χαιρετισμοί:

Σοφία Παπαϊωάννου, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ

Θωμάς Μπαμπάλης, Κοσμήτορας της Σχολής Επιστημών της Αγωγής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Κωνσταντίνος Σκορδούλης, Πρόεδρος του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Βίκυ Πάτσιου, Αναπληρώτρια Πρόεδρος του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Γεώργιος Φλούδας, Γραμματέας του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ

Δημοσθένης Δασκαλάκης, πρώην Κοσμήτορας της Σχολής Επιστημών της Αγωγής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Τζίνα Καλογήρου, Διευθύντρια Τομέα Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΠΤΔΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθύντρια του Διατμηματικού ΠΜΣ «Ρητορική, Επιστήμες του Ανθρώπου και Εκπαίδευση» (ΠΤΔΕ/ΕΚΠΑ-ΤΝ/ΠΔΜ) και του ΠΜΣ «Κοινωνικές Επιστήμες και Ανθρωπιστικές Σπουδές στην Εκπαίδευση» του Τομέα Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ

Καλωσόρισμα και εισαγωγή στην εκδήλωση από τις καθηγήτριες και μέλη του Τομέα Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ:

Ευγενία Μαγουλά, Καθηγήτρια Γλωσσολογίας και εκπαιδευτικών εφαρμογών με έμφαση στη Φωνητική και τη Φωνολογία

Ρέα Κακάμπουρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ελληνικής Λαογραφίας

Μαρία Δημάκη-Ζώρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Θεατρολογίας, Νεοελληνικής Δραματουργίας και Πολιτισμού

Ομιλίες

Γεράσιμος Ζώρας, Αντιπρόεδρος Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός», Καθηγητής ΕΚΠΑ

Τρεις Αλεξανδρινοί ποιητές στο κεφαλόσκαλο

Βασιλική Νικητοπούλου, Καθηγήτρια Ελληνικής Φιλολογίας στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Αιγύπτου

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης και η πνευματική ζωή στην Αλεξάνδρεια στις αρχές του 20ού αιώνα

Ρόνι Μπου Σάμπα, Υποψήφιος Διδάκτορας Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας – ΕΚΠΑ, καθηγητής αραβικής γλώσσας στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ

Ο Καβάφης στα αραβικά: «στο σκαλί το πρώτο»

Στέλλα Αλεξίου, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στον Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας - ΕΚΠΑ

«Κ'ίντα δεν κάνει ο Έρωτας σε μια καρδιά π' ορίζει, σαν την νίκηση, ουδέ καλό ουδέ πρεπό γνωρίζει (...)». Για τον Ερωτόκριτο του Κ.Π. Καβάφη

Αναλόγιο Ποίησης

❖ Φοιτητές/τριες του ΕΚΠΑ διαβάζουν ποίηση του Κ. Π. Καβάφη:

Δέσποινα Βαμβακούση, Τζώρτζια Ζώρα, Αιμιλία Καραντζούλη, Δημήτρης Καρασμαϊλής, Πάνος Κορογιαννάκης, Μιράντα Νάκα, Κωστής Ντούμπας, Κυριακή Παπαλεωνίδα, Δημήτρης Χατζηθεοδοσίου

Διδασκαλία-Σκηνοθεσία: **Τάκης Τζαμαργιάς**, Σκηνοθέτης, μέλος ΕΕΠ του ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ

❖ Φοιτητές/τριες του Τμήματος Αραβικής Γλώσσας του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ διαβάζουν ποίηση του Κ. Π. Καβάφη στην αραβική γλώσσα:

Μυρτώ Θωμαΐς Ανδρεάδη, Φωτεινή Δελιοτζάκη, Μελίνα Νάκα, Άρτεμις Παπαδάκη, Ρότζερ Σάμαα, Δήμητρα Χασάπη

Επιμέλεια: **Ρόνι Μπου Σάμπα**, Υπ. Διδάκτορας Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας – ΕΚΠΑ, καθηγητής αραβικής γλώσσας στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του ΕΚΠΑ

Η επιστημονική ημερίδα διοργανώνεται από το **Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης** του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Διδρυματικό – Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «**Ρητορική, Επιστήμες του Ανθρώπου και Εκπαίδευση**» και το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «**Κοινωνικές επιστήμες και ανθρωπιστικές σπουδές στην εκπαίδευση**» του Π.Τ.Δ.Ε., Ε.Κ.Π.Α., τον Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός» και το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Συντονισμός Εκδήλωσης: Αρετή Δούκα, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ / Πανεπιστημίου Angers

Επιμέλεια αφισών – προγράμματος: Ιωάννα Καραμαλή, Ποιήτρια – Μεταφράστρια, Αρετή Δούκα, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ / Πανεπιστημίου Angers